

Nota SamenSchoonR

Gemeente
Rotterdam

Actieplan 2025

Inhoud

	Inleiding	4
1	Doelen voor 2025	5
	1.1 Doelstelling 1	5
	1.2 Doelstelling 2(collegetarget)	5
	1.3 Doelstelling 3	6
2	Verhogen van bewoners- en ondernemersbetrokkenheid	7
	2.1 Het Team Wijkbetrokkenheid	7
	2.2 Bewoners	7
	2.3 Ondernemers	7
3.	Innovatie	8
	3.1 Data van vulgraadsensoren in containers	8
	3.2 Vulgraadsensoren in afvalbakken	8
	3.3 Het inzetten van kunstmatige intelligentie om zwerfafval te herkennen	8
	3.4 Nieuw ontwerp ondergrondse containers	9
	3.5 Zelfpersende containers en afvalbakken	9
	3.6 Volgen van een melding in de MeldR-app	9
	3.7 Matrasseninzameling: Communicatiecampagne	9
4	Wijkgerichte interventies en communicatie	11
	4.1 Wijkpaspoorten	11
	4.2 Aanpak in de Tarwewijk	11
	4.3 Aanpak rondom de markt Afrikaanderplein	12
	4.4 Videoprojectie tegen naastplaatsingen	12
	4.5 Communicatieplan Bergpolder	13
5	Geef statiegeld de aandacht die het verdient	14
	5.1 Samenwerking met innoverende externe partij voor nieuwe interventie	14
	5.2 Uitbreiding van 'De Statiegeldbak'	14
	5.3 Samenwerking met Verpact	14
	5.4 Onderzoek naar effect van magneetsluiting	15
6	De laatste schakels in de schone keten	16
	6.1 Een welkomstpakket	16
	6.2 Communicatie over grofvuil	16
	6.3 Extra afvalcontainers bij nieuwbouw	16
	6.4 Het gebruik van 60L huisvuilzakken	16
	6.5 Handhavingsacties	17

Inleiding

Dit actieplan bouwt voort op de Voortgangsrapportage 2024 van de Nota Samen SchoonR en richt zich op het verder verbeteren van de aanpak om de doelstellingen in 2025 te behalen. Conform de afspraken in de Nota wordt jaarlijks een actieplan opgesteld, waarin -waar nodig- nieuwe actiepunten worden toegevoegd.

Dit plan omvat initiatieven zoals betere communicatie over afvalregels, slimmer gebruik van data, innovatie in afvalinzameling en een intensievere samenwerking met bewoners en ondernemers. Het doel is niet alleen om vervuiling aan te pakken, maar ook om bewustwording en gedragsverandering te stimuleren, zodat Rotterdam structureel schoner blijft.

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet, zoals de samenwerking met de McDonald's restaurants in het zwerfafvalvrij houden van de omgeving rondom de restaurants. De wijkhubs zijn voorzien van opruimmaterialen, zodat bewoners deze kunnen lenen om hun eigen wijk schoon te houden en we hebben nu via www.rotterdam.nl/afval één ingang voor alle informatie over containers, grofvuil, afvalwijzer etc.

Tegelijkertijd zijn er stevige uitdagingen, zoals de toename van zwerfafval door statiegeldjagers, de groeiende hoeveelheid rondzwervende lachgaspatronen én de voortdurende groei en verdichting van de stad, die de druk op de openbare ruimte verder opvoeren en de gestelde doelen buiten bereik houden. Deze problemen aanpakken vergt veel inzet en daarnaast moet de basis op orde zijn: goede voorzieningen, duidelijke regels en consequente handhaving. Zonder de hulp van alle Rotterdammers – bewoners, ondernemers en organisaties – is dat onmogelijk en uiteindelijk onbetaalbaar.

Dit actieplan bouwt voort op deze lessen en legt de nadruk op schaalbare, datagedreven en resultaatgerichte interventies. Door innovatieve technologie te combineren met actieve handhaving en nauwe samenwerking met de stad, werken we toe naar een blijvend schone leefomgeving. **Samen nóg schoner!**

Wat is nieuw in 2025?

Extra nadruk wordt gelegd op:

- Meer betrokkenheid van bewoners en ondernemers
- Innovaties die zwerfafval en naastplaatsingen verminderen
- Wijkgerichte en datagedreven acties
- Een aanpak voor het statiegeldprobleem

Hoofdstukken in dit plan beschrijven deze onderwerpen in detail. De groene tekst is steeds de actie, zoals in de Nota Samen SchoonR beschreven.

Acties die in de Voortgangsrapportage 2024 de status afgerond hebben gekregen, worden alleen opnieuw benoemd als er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Naast bovengenoemde onderwerpen resteren nog een aantal acties die in voorgaande jaren zijn gestart en waarover nieuwe ontwikkelingen te melden zijn. En acties die gestart worden in 2025. Deze worden beschreven in hoofdstuk 6.

1. Doelen voor 2025

Doelstelling 1:

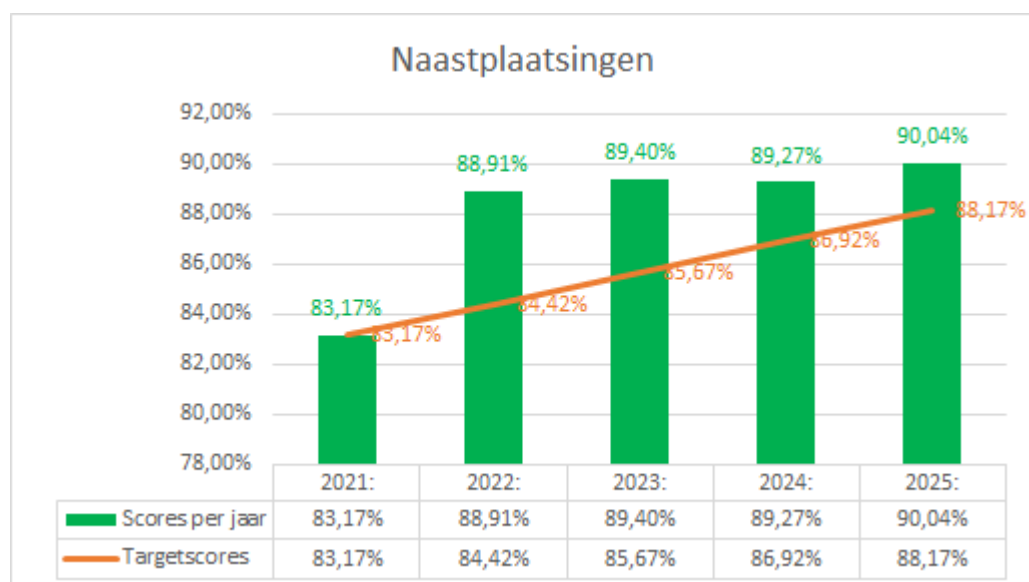
Zwerfafval pakken we aan en we reinigen de buitenruimte. Dat doen we stadsbreed op een gemiddeld 90% B-schoonniveau volgens de CROW-systematiek.

In 2024 werd de doelstelling om **stadsbreed op 90% B schoonniveau** de stad schoon te houden net niet gehaald. De CROW-score voor Q1 van 2025 voor het onderdeel Schoon bedraagt 90,26% op 32.626 metingen over 22 beeldmeetlatten. Dat is 2,39% hoger dan Q4 van 2024.

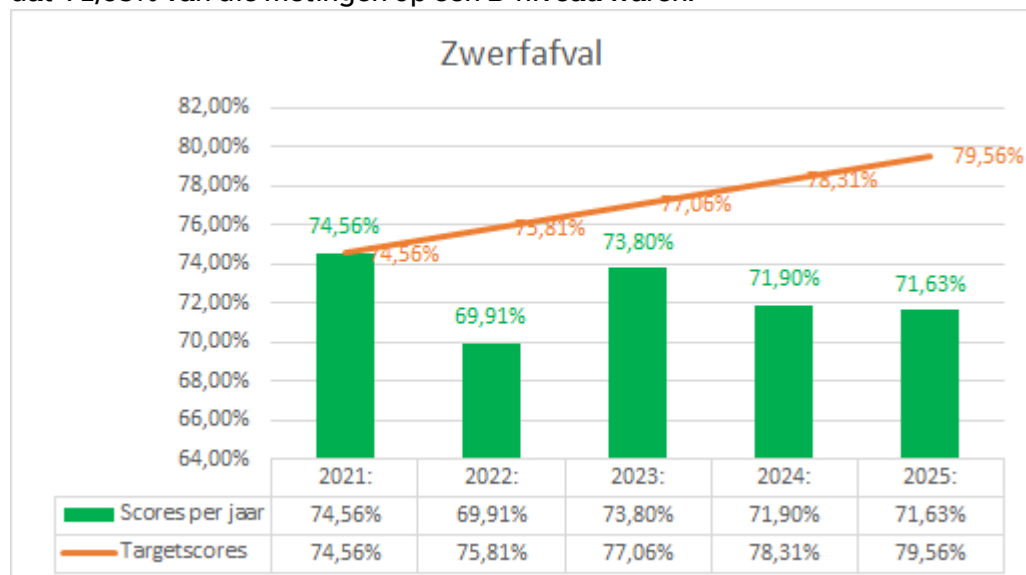
Doelstelling 2 (collegetarget):

We verminderen naastplaatsingen en zwerfafval in de 20 wijken die het slechtst scoren. Ons doel is een stijging van de CROW-score van gemiddeld 5 procentpunt in 2025 ten opzichte van het jaargemiddelde in 2021.

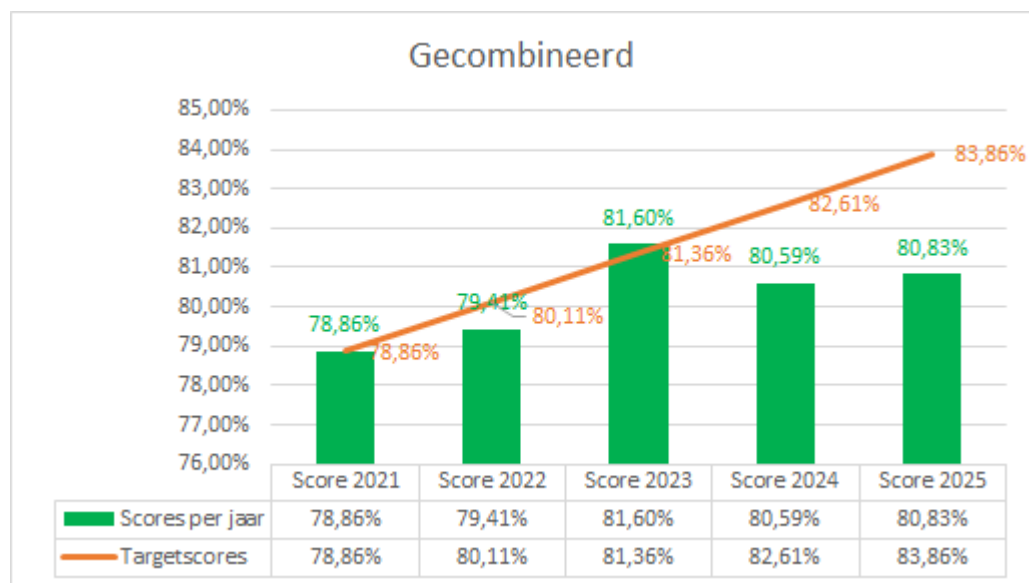
In de grafieken hieronder is de stand van zaken te zien na de CROW-metingen van Q1 2025. In het eerste kwartaal van 2025 zijn er voor naastplaatsingen 200 metingen geweest. De grafiek van Naastplaatsingen laat een stijgende lijn zien met een score van 90,04%

Voor de 5 beeldmeetlatten t.a.v. zwerfafval werden 1561 metingen gedaan. In de grafiek hieronder is te zien dat 71,63% van die metingen op een B-niveau waren.

Vanuit de cijfers voor naastplaatsingen en zwerfafval komt een gecombineerd cijfer.

Doelstelling 3:

Stadsbreed wordt ingezet op een daling van het zwerfafval van 20% in de periode van 2023 tot en met 2026. Dit meten we aan de hand van de landelijke zwerfafvalmonitor van Rijkswaterstaat en we vergelijken ons resultaat met dat van de andere grote gemeenten via de Benchmark Schoon van de Nederlandse vereniging van reinigingsdiensten (NVRD).

In de Voortgangsrapportage 2024 is toegelicht waarom we als Gemeente het meten van zwerfafval zelf in de hand dienen te nemen. In 2024 heeft een nulmeting plaatsgevonden. In 2025 zullen drie metingen plaatsvinden. Dan is voldoende data beschikbaar waarmee we kunnen analyseren of de hoeveelheid zwerfafval afneemt en ook meer zeggen over de aard van het zwerfafval dat op straat ligt.

2. Verhogen van bewoners- en ondernemersbetrokkenheid

Een structureel schone stad begint bij betrokkenheid. Onze ervaring is dat wanneer bewoners en ondernemers zich mede-eigenaar voelen van hun straat of wijk, de bereidheid groeit om bij te dragen aan een schone leefomgeving. Al jarenlang vinden al heel veel participatie-acties plaats vanuit de wijkorganisaties of organisaties als Opzoomer Mee en Zwerfie. In 2025 wordt nog meer ingezet op het activeren, ondersteunen en zichtbaar maken van deze betrokkenheid. Via het Team Wijkbetrokkenheid, educatieve activiteiten, bewonersinitiatieven en samenwerkingen met ondernemers wordt verder gebouwd aan duurzame relaties in de wijken. Deze inzet vormt een onmisbare schakel in onze aanpak: want samen maken we Rotterdam écht schoner.

2.1 Het Team Wijkbetrokkenheid

Wat zijn de doelen die het Team Wijkbetrokkenheid nastreeft?

Eind 2025

- zijn we zichtbaar (geweest) in 50% van de wijken: in wijkhubs en tijdens evenementen
- is het kader voor subsidie-/opdrachtverstrekking aan samenwerkingspartners gereed
- is zowel kwalitatief als kwantitatief inzichtelijk wat wijkbetrokkenheid in Rotterdam betekent

2.2 Educatie

De activiteiten uit het educatieprogramma lopen door en worden uitgebreid met lessen over afval en prikactiviteiten met cursisten van NL-training. Hiermee bereiken we een nieuwe doelgroep.

2.3 Bewoners

Actieve Rotterdammers en stichtingen krijgen in 2025 de vraag hoe zij buurtgenoten in focuswijken kunnen motiveren hun wijk schoon te houden. Deze wijken zijn geselecteerd omdat daar al veel positieve energie aanwezig is die kan worden benut. Bestaande initiatieven – zoals de schoonmaakbendes van Opzoomer Mee en de Grondstofjutters in Hoek van Holland – lopen door en worden versterkt. Met deze partners wordt besproken hoe dit jaar nóg meer Rotterdammers kunnen worden bereikt. Een goed werkende basisdienstverlening in alle wijken blijft essentieel; alleen zo kan iedere inwoner eenvoudig bijdragen aan een schone straat.

Het tweede halfjaar van 2025 staat in het teken van de zichtbaarheid van wijkbetrokkenheid. In diverse wijkhubs verschijnen op een aansprekende manier afvalknijpers die uitnodigen tot meedoen. Daarna volgt gerichte werving via communicatie in de buurten, bijvoorbeeld tijdens lokale evenementen.

Bewoners betrekken dient een helder doel: draagvlak creëren en trots op het versterken van de leefomgeving. Het actieplan ondersteunt en faciliteert, terwijl Rotterdammers zelf bepalen welke acties het best bij hun wijk passen. Zo groeit de betrokkenheid uit tot een blijvende beweging.

2.4 Ondernemers

In 2025 neemt de gemeente Rotterdam het initiatief om, samen met wijkorganisaties en actieve bewoners, ondernemers in de focuswijken meer te betrekken bij het schoonhouden van de straten.

Bewonersinitiatieven – zoals containeradoptie, 'Bakkie voor een zakkie' en de schoonmaakbendes – laten zien dat extra handen uit het bedrijfsleven het verschil maken. Daarom worden convenanten rond de 25-meterregel uitgebreid, verantwoordelijkheden glashelder vastgelegd en krijgen ondernemers laagdrempelige ingangen om aan te sluiten bij buurtacties en evenementen. Zo bundelen stad, bewoners en ondernemers hun kracht voor zichtbaar schonere, aantrekkelijkere straten.

3. Innovatie

Om Rotterdam structureel schoner te maken, is innovatie onmisbaar. Nieuwe technologieën en slimme oplossingen helpen bij het efficiënter inzamelen van afval, of het sneller verwijderen van zwerfafval. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe data, kunstmatige intelligentie en slimme ontwerpkeuzes worden ingezet om afvalproblematiek voor te zijn of sneller op te lossen. Door te blijven experimenteren en leren, bouwen we aan een schonere stad.

3.1 Data van de vulgraadsensoren in containers

We gaan de data van de vulgraadsensoren in de afvalcontainers nog slimmer toepassen in het primaire proces van de afvalinzameling, bijvoorbeeld voor het sneller afhandelen van meldingen over een volle container. Ook gaan we de vulgraaddata delen met bewoners en de collega's op straat; denk aan inzicht in de vulgraad en voorspelde ledigingsdatum van de containers.

Alle containers in de stad zijn uitgerust met vulgraadsensoren die continu meten hoe vol de container is. Wanneer voorspeld wordt dat een containerlocatie voor 75% gevuld zal zijn, wordt de locatie automatisch op de betreffende dag opgenomen in de inzamelroute van wijkcontainers. Medewerkers op straat hebben tot op heden geen real-time inzicht in deze data.

Vanaf Q3 2025 worden de vulgraaddata en de voorspellingen wel real-time beschikbaar gesteld aan alle buitendienstmedewerkers via een geografische app. Hierdoor kunnen zij sneller en gericht controles uitvoeren op containerlocaties, wat leidt tot het sneller verhelpen van problemen, efficiëntere lediging en schonere straten.

Daarnaast start in Q4 2025 een pilot in een geselecteerd wijkgebied, waarbij ook bewoners toegang krijgen tot deze informatie. Via een nieuwe applicatie kunnen zij:

- De actuele vulgraad van nabijgelegen containers bekijken
- Inzicht krijgen in bijv. containerlocaties, de afvalwijzer en ophaaldagen (zoals nu ook beschikbaar op www.rotterdam.nl/afval)
- Pushmeldingen ontvangen met relevante updates, bijvoorbeeld over tijdelijke afsluitingen of overvolle containers
- Het maken van een grofvuilafpraak of voor het ophalen van een matras.

Door deze gegevens laagdrempelig beschikbaar te maken, kunnen bewoners zelf het beste moment kiezen om afval weg te brengen en sneller meldingen doen als er iets misgaat. Het resultaat is minder volle containers, schonere straten en een grotere betrokkenheid, precies wat deze pilot beoogt: gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor een nette wijk.

3.2 Vulgraadsensoren in afvalbakken

Als test worden er vulgraadsensoren in afvalbakken geplaatst, zodat we ze kunnen legen voordat ze vol zijn en er zwerfafval ontstaat.

In Q3 van 2025 gaat een pilot van start in Hoogvliet om vulgraadsensoren te plaatsen in de afvalbakken van twee vaste ophaalroutes. Hierdoor kan op afstand de vulgraad van de afvalbakken worden gemonitord en geanalyseerd. De pilot onderzoekt het effect van sensordata op routeplanning, operationele aansturing en effect op de buitenruimte.

3.3 Het inzetten van kunstmatige intelligentie om zwerfafval te herkennen

Er wordt getest of beeldherkenning kan worden ingezet voor het automatisch detecteren van zwerfafval, zodat snel duidelijk is waar het vies is in de stad. Zwerfafval vormt een terugkerend probleem in de stad, mede doordat het moeilijk te voorspellen is waar het zich precies ophoopt.

In 2025 start een pilot waarin beeldherkenning als aanvullende informatiebron wordt getest naast het schouwen, om te beoordelen of planners en teamleiders dit als meerwaarde zien. In Q4 van 2025 zullen 6 scanauto's worden uitgerust met AI-technologie om grof zwerfafval automatisch te detecteren in twee

testgebieden. De resultaten worden weergegeven in een heatmap die het schoonniveau visueel inzichtelijk maakt.

3.4 Nieuw ontwerp ondergrondse containers

Herontwerpen van ondergrondse restafval- en papiercontainers voor meer gebruiksgemak en minder kans op klem zitten van afval, waarmee naastplaatsingen worden voorkomen.

Gedurende Q2 van 2025 zijn de testen met het stalen prototype gedaan op een gemeentelijke locatie door containeradoptanten. Op de foto is dit prototype te zien. Dit is uiteraard nog niet het definitieve design. Wel zichtbaar is de wijze waarop het afval verticaal in de container kan worden geworpen. De containers hebben ook een voetpedaal.

De volgende fase is het testen van een nagenoeg definitief ontwerp op straat.

Onder voorbehoud van deze testen is de verwachting dat er in de loop van 2025 een definitief ontwerp is, waarmee een aanbesteding voor de productie van de containers wordt gepubliceerd.

3.5 Zelfpersende afvalbakken en containers

Op locaties waar containers snel vol raken en waar geen ruimte is voor extra afvalcontainers in de buurt, worden zelfpersende ondergrondse containers geplaatst om meer capaciteit te creëren.

In 2025 worden minstens 15 nieuwe ondergrondse perscontainers geplaatst op locaties waar de afvalcapaciteit onvoldoende is. Deze containers hebben een 2 tot 2,5 keer grotere capaciteit dan een reguliere ondergrondse containers, wat leidt tot het minder vaak legen van containers en minder naastplaatsingen.

3.6 Integratie van de Sneller Schoon Teams en MeldR-applicatie

Integratie van de Sneller Schoon Teams en MeldR-applicatie. Waarbij we onderzoeken of het mogelijk is te zien waar het Sneller Schoon Team rijdt, onderweg naar jouw melding (vergelijkbaar met apps van maaltijdbezorgservices).

Het onderzoek richt zich op het creëren van een situatie waarin bewoners niet alleen een melding kunnen doen, maar ook informatie over de voortgang van relevante meldingen krijgen. In 2025 wordt gestart met het aanpassen van de werkprocessen binnen het cluster Schone Stad, zodat meldingen gekoppeld kunnen worden aan de inzet van medewerkers op straat.

3.7 Matrasseninzameling: communicatiecampagne

We gaan matrassen op afspraak aan huis ophalen, zodat deze hoogwaardig kunnen worden gerecycled.

Sinds augustus 2023 haalt de gemeente Rotterdam matrassen apart op. Na een succesvolle pilot in Rotterdam-Noord is de service in augustus 2024 stadsbreed ingevoerd, waardoor bewoners via een online afspraak hun matras schoon en droog kunnen laten ophalen en inmiddels ruim 7 300 matrassen voor recycling zijn gered. Om de jaarlijkse stroom van naar schatting 50.000 afgedankte matrassen verder uit het restafval te houden, verloopt de communicatie volledig online via Google-advertenties. Zo vinden Rotterdammers precies op het beslissende moment de juiste route en blijven waardevolle grondstoffen behouden.

Google-Ads-strategie:

Bij zoektermen als “matras wegdoen” of “matras weggooien” verschijnt bovenaan een advertentie die verwijst naar www.rotterdam.nl/grofvuil met de oproep: *Breng je matras schoon en droog naar het milieupark of laat 'm gratis ophalen.*

4. Wijkgerichte interventies en communicatie

Elke wijk in Rotterdam kent zijn eigen dynamiek, uitdagingen en behoeften. Om hier goed op in te spelen, kiezen we in 2025 voor een aanpak die begint bij inzicht: we stellen voor alle wijken wijkpaspoorten op. Deze paspoorten geven een helder beeld van de situatie ter plaatse – van schoonniveau en afvalgedrag tot bewonersinitiatieven en samenwerkingspartners. Op basis hiervan voeren we gerichte interventies uit die passen bij de wijk. Denk aan campagnes tegen peuken in specifieke straten, extra afvalvoorzieningen op drukke locaties, of communicatie op maat. Samen met bewoners, ondernemers en wijkraden bouwen we zo aan een effectieve aanpak waarin maatwerk en heldere communicatie centraal staan. Alleen door goed te weten wat er speelt, kunnen we gericht en met resultaat werken aan een schoner Rotterdam.

4.1 Wijkpaspoorten in de targetwijken: het DNA van de wijk als vertrekpunt voor maatwerk

In 2025 zijn we gestart met het ontwikkelen van wijkpaspoorten voor de targetwijken. Dit initiatief heeft als doel om dieper inzicht te krijgen in het unieke DNA van iedere wijk. Niet alleen door objectieve data te verzamelen, maar vooral door te onderzoeken waar we écht de vinger op de zere plek kunnen leggen: wat zijn de onderliggende oorzaken van vervuiling? Waar liggen de structurele knelpunten, maar ook: waar zit de kracht van de wijk? Welke bewoners, organisaties of fysieke kenmerken kunnen bijdragen aan een schonere leefomgeving? De aanpak sluit aan bij de beweging naar gebiedsgericht werken en een data gedreven organisatie. De eerste versie is opgesteld voor de Tarwewijk, waaruit voortkwam dat fijn zwerfafval –en met name– peuken een groot probleem vormen in de wijk.

4.2 Aanpak in de Tarwewijk

Focus op fijn zwerfafval: Gooi uw peuk in de afvalbak

In maart is in de Tarwewijk gestart met een campagne om de aandacht te vestigen op het weggooien van sigarettenpeuken in de afvalbak. Veel mensen gooien hun peuk op straat uit onwetendheid en/of gemakzucht.

Het gaat vooralsnog om een proef. Er komen stickers op afvalbakken, teksten op straat, posters in bushokjes, bij ondernemers, organisaties en op (digitale) borden. Voorlichters gaan langs bij bewoners en sluiten aan bij bewonersinitiatieven. We zoeken hierin de samenwerking met Toezicht & Handhaving.

Na metingen, observaties en belevingsonderzoek wordt bepaald hoe we deze proef kunnen uitbreiden naar wijken waar uit het wijkpaspoort blijkt dat eenzelfde probleem speelt.

4.3 Aanpak markt Afrikaanderplein

De markt op het Afrikaanderplein veroorzaakt structurele overlast op het gebied van zwerfafval en vervuiling. Om het schoonniveau van het marktterrein en de omgeving te verbeteren, is een reeks gerichte maatregelen genomen en gepland. Deze maatregelen zijn onderdeel van (een op handen zijnde) integrale aanpak gericht op het waarborgen van een schonere en leefbaardere marktomgeving, in nauwe samenwerking met de wijkraad, marktkoopliden en andere partners.

Vanuit Schone Stad zijn de maatregelen als volgt:

- **Reiniging:** Op marktdagen (woensdag en zaterdag) is het wijkreinigingsteam aanwezig van 13:00 tot 21:00 uur voor schoonmaak van het marktterrein, omliggende straten en het aanliggende park. Daags erna wordt het gebied opnieuw gecontroleerd.
- **Zwerfafvalacties:** Publieksvoorlichters worden ingezet om bezoekers bewust te maken van het gebruik van afvalbakken, met extra communicatie via sociale media.
- **Extra afvalvoorzieningen:** In Q2 van 2025 worden zes opvallende afvalbakken geplaatst op marktdagen, met visuele verwijzingen (zoals milkpaint) om afvalscheiding en -inzameling te stimuleren.
- **Metingen en monitoring:** Dagelijkse observaties door het wijkreinigingsteam, externe metingen van zwerfafval in omliggende straten en monitoring via het dashboard NietRnaast geven inzicht in vervuilingdruk.
- **Preventie:** Er wordt ingezet op het terugdringen van verpakkingsafval, o.a. door samenwerking te zoeken met groente- en fruitveilingen om onnodig plasticgebruik te beperken.

4.4 Videoprojectie tegen naastplaatsingen

Tussen eind januari en 25 februari 2025 draaide aan de Texelsestraat (Carnisse) een nachtvideoprojectie die levensechte ratten en de tekst *"Voorkom ratten, gooi je afval in de container"* op de containerwand liet zien. Het doel: bewoners direct confronteren met de link tussen naast geplaatst afval en rattenoverlast. Deze actie was:

Opvallend en laagdrempelig – De projectie springt 's avonds meteen in het oog, zonder extra uitleg of hand-out. Passanten zien letterlijk ratten uit de container kruipen, wat het ongewenste gedrag (zakken naast de bak zetten) krachtig "framet".

Goed bereik via media & socials – Lokale én landelijke media (o.a. De Havenloods, NOS) besteedden aandacht aan het experiment, waardoor de boodschap verder reikte dan de directe omgeving. De Instagram-reel van de gemeente trok in enkele dagen duizenden weergaven.

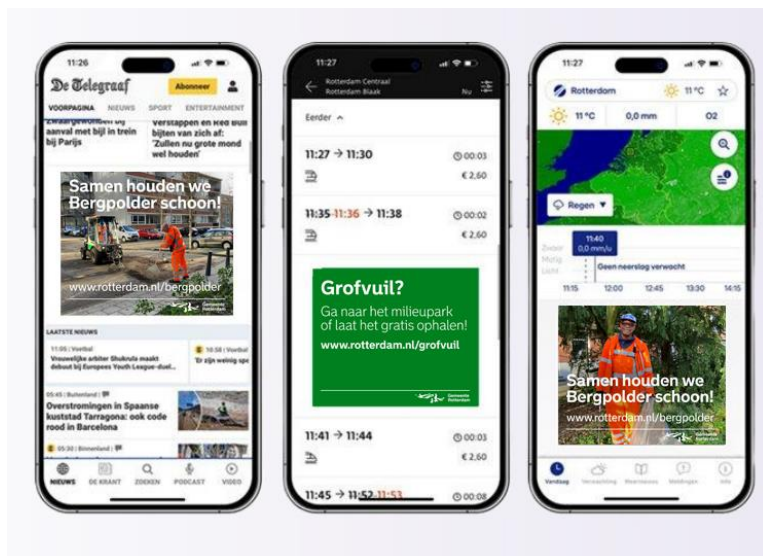
Positieve respons in de wijk – Bewoners gaven in interviews aan de link tussen afval en ratten "nu écht" te zien en spraken elkaar erop aan. Dat sociale gesprek is precies waar de interventie op mikte.

Eenvoudig schaalbaar – De installatie bestaat uit één verrijdbare projector en een standaard animatie; hij kan binnen een uur op een nieuwe hotspot worden geplaatst. Geen blijvende aanpassingen aan de container of de openbare ruimte zijn nodig.

Kortom, de videoprojectie scoort op zichtbaarheid, gedragsprikkel én praktische uitvoerbaarheid. Dat combinatie-effect maakt de pilot geslaagd en logisch om in andere wijken met vergelijkbare afval- en rattenproblemen te herhalen. In Q4 van 2025 wordt deze interventie daarom op tenminste drie nieuwe probleemlocaties ingezet. We onderzoeken welke andere projecties we nog kunnen kiezen om deze heel gericht op specifieke problematiek aan te laten sluiten.

4.5 Communicatieplan Bergpolder

Voor de aanpak van naastplaatsingen is in Bergpolder is een communicatieplan opgezet als pilot voor het testen van nieuwe middelen. Naast de oude manieren van communicatie zoals: de wijkkrant die bewoners informeert over hun rol in het schoonhouden van de buurt of aanbelaacties, start in juni 2025 een maand lang 'mobile advertising' via platforms als Vinted, Buienradar en Marktplaats. Mobile advertising is reclame die speciaal is gemaakt voor smartphones en tablets. Je ziet de advertenties in apps, op mobiele websites of als korte meldingen (push-berichten) terwijl je je telefoon gebruikt.

5. Geef statiegeld de aandacht die het verdient

Om tegemoet te komen aan de vraag gesteld in de Motie 'Geef statiegeld de aandacht die het verdient' [24bb006738] waarin wordt verzocht om in het Actieplan 2025 expliciet aandacht te schenken aan de problemen rondom statiegeld en daar concrete nieuwe acties aan te hangen worden in dit hoofdstuk de interventies beschreven die ingezet worden in 2025.

5.1 Samenwerking met innoverende externe partij voor nieuwe interventie

In Q2 van 2025 voeren we een pilot uit waarbij de focus ligt op het begrijpen van het gedrag van mensen die blikjes en flesjes ophalen uit de afvalbakken. Dit doen we door gesprekken te voeren met mensen die blikjes en flesjes verzamelen. Naast het voeren van het gesprek wordt de inzamelroute in kaart gebracht en worden —na toestemming— foto's gemaakt om gedrag en bewegingen visueel vast te leggen voor data-analyse, visualisatie en steeds beter inzicht in probleemlocaties en patronen.

De doelen voor deze pilot zijn:

- Focus op het begrijpen van het gedrag van statiegeldverzamelaars
- Het implementeren van oplossingen die dit gedrag kunnen beïnvloeden

5.2 Uitbreiding van 'De Statiegeldbak'

De Statiegeldbak is een speciaal ontworpen bak waarin mensen hun lege plastic flesjes en blikjes kunnen doneren. Deze donaties zijn vervolgens beschikbaar voor statiegeldverzamelaars, zonder dat er bakken voor hoeven open gemaakt en zakken leeggehaald.

Op initiatief van Leefbaar Rotterdam is vorig jaar al een aanzet gemaakt met het plaatsen van een dergelijke bak naar aanleiding van de motie 'Statiegeld Offensief' [24bb001018]

In 14 gemeenten is een pilot uitgevoerd met deze bak. In deze gemeenten werden minder kapotte afvalbakken en opengetrokken zakken gesignaleerd en bewoners gaven positieve feedback.

Het aantal statiegeldbakken in Rotterdam wordt op minstens 3 hotspots uitgebreid, gefinancierd door Statiegeld NL/Verpact. Deze locaties zullen drukbezochte plekken zijn waarin ook looproutes van bijv. station naar scholen een probleem vormen. De bakken worden aangepast aan de Rotterdamse standaard die we in de buitenruimte hanteren.

5.3 Samenwerking met Verpact

In overleg met en onder volledige verantwoording en financiering van Verpact worden er diverse innamepunten in de buitenruimte geplaatst.

- Op 1 april opent in winkelcentrum Keizerswaard een statiegeldretourshop.
- Op het parkeerterrein van Victoria (hockey/squash//tennis/padel) komt een bulkmachine. Dit is een machine ter grootte van een 20 voet zeecontainer waar een gevulde vuilniszak in één keer in de machine geleegd kan worden. De machine telt de flesjes/blikjes en het statiegeld wordt via de mobiele telefoon naar de bankrekening overgemaakt.
- Onderzocht wordt of een dergelijke bulkmachine ook geplaatst kan worden op een milieupark.
- Op diverse locaties in de stad worden recyclewinkels geopend, waar ook statiegeld inleverpunten zullen zijn. Mogelijk wordt ook een filiaal geopend op De Her.

- Verpact heeft ook contact gezocht met de organisatoren van festivals en evenementen om mobiele statiegeld-/bulk machines te kunnen plaatsen. Denk hierbij aan de Marathon, het Holifeest, Bevrijdingsfestival in Het Park, e.a. Waarschijnlijk zullen meerdere gaan volgen.
- Verder onderzoeken we de mogelijkheid tot het plaatsen van een Mr. Fill. Dit is een statiegeldmachine met een geïntegreerd zonnepaneel. Deze is volledig standalone en ideaal voor plekken zonder vaste stroomvoorziening. Dankzij het ingebouwde perssysteem kan de statiegeldmachine tot vijf keer meer verpakkingen opslaan, waardoor hij minder vaak geleegd hoeft te worden.

5.4 Onderzoek naar effect van magneetsluiting

Het aanpassen van de bestaande bakken met een magneetsluiting is heel kleinschalig uitgetoetst en die proef leidde tot een gunstig resultaat. De bakken werden niet meer kapot gemaakt en bleven niet open staan. Uiteraard is dit niet dé oplossing voor het leeghalen van zakken, maar de omgeving bleef wel schoner. Deze proef wordt verder uitgebreid naar 20 bakken om te kijken of dit effect blijvend is.

6. De laatste schakels in de schone keten

In voorgaande hoofdstukken zijn heel wat acties aan bod gekomen ingedeeld op thema. In de Nota Samen SchoonR staan nog enkele acties beschreven die niet binnen die thema's passen. De aanpak voor deze acties wordt in dit hoofdstuk beschreven.

6.1 Een welkomstpakket

We bieden een welkomstpakket (de beste vorm wordt nog onderzocht) voor nieuwe bewoners met informatie over de Rotterdamse afvalregels en hoe te helpen om de buitenruimte schoon te houden. We zoeken hierin ook de samenwerking op met bijvoorbeeld woningcorporaties.

In 2025 krijgen alle nieuwe inwoners bij elke digitale inschrijving in het BRP (Basis Registratie Personen) en bij elke verhuizing in de mail een verhuisbevestigingde link naar de Afvalwijzer:

Bekijk waar u uw afval in uw wijk kwijt kunt en in welke container op [Afvalwijzer | rotterdam.nl](https://afvalwijzer.rotterdam.nl)

6.2 Communicatie over grofvuil

We maken communicatie over grofvuil op meer plekken beschikbaar zoals bij woningbouwverenigingen en bouwmarkten; bijvoorbeeld informatie over waar je terecht kan met je matras en je bouwafval.

Naast eerder beschreven acties, zoals de inzet van Google Ads voor matrassen en gerichte communicatie in Bergpolder, komt er extra aandacht voor bouwafval en ander grofvuil. In samenwerking met bouwmarkten en woningcorporaties worden posters opgehangen die bewoners duidelijk informeren over hoe zij hun grofvuil kunnen afvoeren. Denk aan instructies voor het maken van een ophaalafpraak en het gebruik van de milieuparken.

6.3 Extra afvalcontainers bij nieuwbouwprojecten

Bij nieuwbouwprojecten zorgen we ervoor dat ontwikkelaars tijdelijk extra afvalcontainers plaatsen voor het afval dat vrijkomt bij het verhuizen én het plaatsen van bijvoorbeeld keukens en badkamers.

Bij nieuwbouwprojecten in Rotterdam komt tijdens de verhuizing en de installatie van bijvoorbeeld keukens en badkamers vaak extra afval vrij. Om te voorkomen dat dit leidt tot grofvuil en zwerfafval, is het essentieel om tijdig passende afvalvoorzieningen te realiseren. Door een efficiënt werkproces op te zetten en door afvalbeheer in de vergunningseisen op te nemen, kunnen de gemeente en ontwikkelaars samenwerken om ervoor te zorgen dat er op het juiste moment voldoende afvalcontainers beschikbaar zijn.

Daarnaast is het van belang om nieuwe bewoners goed te informeren over het afvalbeleid in Rotterdam. Het verstrekken van een afvalwijzer aan elk nieuw adres, biedt bewoners inzicht in de juiste manieren van afvalscheiding en -verwerking.

6.4 Het gebruik van 60 L huisvuilzakken

De uitrol van de nieuwe containers kost een paar jaar. Daarom gaan we dit jaar het gebruik van 60 liter huisvuilzakken (die makkelijker in het huidige ontwerp passen) stimuleren in samenwerking met supermarkten.

Om het gebruik van ondergrondse afvalcontainers in Rotterdam te verbeteren en het aantal naastplaatsingen en verstoppingen te beperken, worden op relevante locaties – zoals supermarkten – informatieve posters opgehangen. Deze posters informeren bewoners over het juiste gebruik van afvalzakken en het verantwoord aanbieden van huishoudelijk afval.

De focus ligt op het stimuleren van het gebruik van 60-liter huisvuilzakken. Deze zakken passen goed in de vulopeningen van de ondergrondse containers, waardoor ze minder snel blokkeren. Verkeerd gebruik, zoals het aanbieden van te grote zakken, leidt vaker tot storingen of verstoppingen in het systeem.

De posters bevatten daarnaast duidelijke informatie over wat bewoners kunnen doen als hun afval niet in de container past – zoals het maken van een grofvuilafpraak of het brengen naar een milieupark – en welke alternatieven er zijn als een container vol is of de klep klemt. In dat geval wordt geadviseerd het afval naar een andere container te brengen en melding te maken via de MeldR-app.

Ook wordt expliciet vermeld wat bewoners niet moeten doen: geen afval naast de container plaatsen en geen zakken gebruiken die vast blijven zitten in de opening. Dit soort gedrag wordt actief gecontroleerd en kan leiden tot een boete.

Met deze maatregel zet de gemeente in op gedragsverandering, met als doel een schone, veilige en toegankelijke buitenruimte voor alle Rotterdammers.

6.5 Handhavingsacties

De inzet zoals beschreven in de Nota Samen SchoonR wordt in 2025 in gezamenlijkheid met alle betrokken onderdelen van Stadsbeheer onverminderd voortgezet. Handhaving voert naast reguliere werkzaamheden gerichte (undercover)acties uit om de stad schoon te houden en de overtreders te beboeten.

Zwerfafval

Handhaving legt boetes op aan overtreders die zwerfafval achterlaten. De gerichte handhavingsacties vinden plaats tijdens de piekmomenten- met name in de zomer- in en rondom parken, recreatiegebieden en andere gebieden met veel bezoekers. Hierbij richt handhaving zich op grote recreatiegebieden waar met mooi weer veel bezoekers zijn, zoals in het Zuiderpark, de Kralingse Bos of het Vroezenpark. Handhavers opereren zowel herkenbaar als undercover op plekken met veel overlast om de pakkans te vergroten. Bovendien voert handhaving acties uit in wijken waar zwerfafval een groter probleem is zoals in de Tarwewijk en de omgeving van Zuidplein.

Bedrijfsafval

Ondernemers zijn verantwoordelijk voor het juist aanbieden van bedrijfsafval en het zorgdragen voor een schone omgeving rondom bedrijfspanden of locaties waar bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden. Handhaving controleert deze ondernemers op de regelgeving voor bedrijfsafval. Containers worden leeg getrokken om te controleren op onjuist aangeboden bedrijfsafval. Dat kan gaan om afval dat niet thuis behoort in de containers of dat naast de containers is geplaatst. Waar nodig zal handhaving normerend optreden tegen deze overlast. Ondernemers worden aangesproken en indien nodig ook beboet, strafrechtelijk dan wel bestuurlijk, op het overtreden van de 25-meterregel. Aanvullend op de handhaving van de 25-meterregel onderhoudt handhaving de bestaande convenanten met enkele grote ondernemers, zoals McDonald's.

Verkeerd aangeboden huisvuil

Niet al het afval in containers wordt op de voorgeschreven wijze aangeboden. Handhaving controleert op verkeerd aangeboden huisvuil door bewoners en afvaltoeristen. Afvaltoerisme komt vaak in de randgebieden voor, waardoor de aandacht specifiek op die wijken gericht is. Zakken worden geleegd, onderzocht op inhoud en indien van toepassing worden overtreders beboet. Handhaving controleert op huisvuil van bewoners uit andere gemeenten en deelt, waar mogelijk, boetes uit.

Naastplaatsingen

Afval dat naast containers wordt geplaatst – zoals zakken, dozen of grofvuil – blijft in 2025 een punt van aandacht. Handhaving controleert actief op naastplaatsingen tijdens reguliere rondes. In wijken waar naastplaatsingen een groter probleem zijn, zoals in IJsselmonde en Charlois, voeren handhavers vaker zichtbaar en onzichtbaar controles uit. Bij constatering van een overtreding ontvangt de overtreder een boete per post.

Jaarlijks verhogen van het boetebedrag voor naastplaatsingen

Handhaving verhoogt jaarlijks het boetedrag van naastplaatsingen om het afschrikwekkende effect van dergelijke overtredingen te vergroten. De boetes voor naastplaatsingen zijn in 2025 inmiddels verhoogd naar €192 voor de eerst overtreding. Handhaving zal in 2025 al voorbereidende acties treffen om de boetes voor naastplaatsingen in 2026 verder te verhogen.